

Venuše v kožichu jako nebezpečná smyslná hra

vydáno: 20.2.2022, Milan Líčka, i-divadlo.cz

První letošní premiérou v Divadle Petra Bezruče byla americká hra Davida Ivese VENUŠE V KOŽICHU, poprvé uvedená roku 2011. Inspirována byla stejnojmenným románem, který vyšel roku 1870 a proslavil jméno Leopolda von Sacher-Masocha, když podle něj později vznikl pojem masochismus. Hra vešla v širší známost díky jejímu převedení do filmového tvaru roku 2013 Romanem Polanskim. Vystupují v ní pouze dva herci, začínající autor a divadelní režisér v jedné osobě a nezaměstnaná herečka ucházející se u něj o roli. Během konkurzu se mezi nimi rozehraje nebezpečná smyslná hra... Premiéra inscenace v překladu Jitky Sloupové a v režii Jiřího Pokorného se uskutečnila v pátek 18. února.

Hraje se na scéně navržené Janem Štěpánkem uprostřed hlediště rozděleného na dvě poloviny, což zesiluje bezprostřednost diváckého prožitku. Směrem ke kraji budovy vede několik schodů k velkému dělenému oknu, za nímž se několikrát během bouřky zablýskne a zaburácí hrom. Pod schody stojí režisérský stolek, uprostřed je tyč podpírající osvětlení scény, ta se také uplatní v ději. Změny osvětlení v průběhu hry ovládá herečka z protistěny, u níž stojí pohovka. Hudební doprovod Michala Novinského nenápadně navozuje atmosféru, je takřka neznatelný, jen občas je slyšet jakýsi slabý hukot anebo jen pár tónů.

Na začátku vidíme režiséra, jak se hrabe v papírech u stolku, unaven po dlouhém castingu, je překvapen přicházející vyzývavě oblečenou herečkou v černém, nečekanou a opožděnou zájemkyní o roli v jeho hře. Když po jistých tahanicích začnou zkoušet, tak se k jeho překvapení ukáže, že žena roli dobře zná a jeho předlohu, román Sacher-Masocha Venuše v kožichu dokonce přinesla sebou. Později se prořekne, že se tu ocitla s jiným záměrem. Režisér jí nahazuje repliky a pomalu se do hry noří až se s postavou pasivního masochisty ztotožní a vyzývá herečku, aby ho milovala a ponižovala. Ta se zdráhá, než jí režisér podepíše rok poslušnosti. A dění zamíří k vrcholu....

Hra odkrývá, co se děje uvnitř muže trvale poznamenaného zážitky z dětství, kdy byl švihán pruty tetou v kožichu a zažil z takového ponížení rozkoš. Tu se snaží najít u žen podobným chováním, kdy jim bude sloužit, svázán, ponižován a bit. Ukazuje se, jak se vyvinou vztahy mezi partnery, když muž sleduje své chorobné představy a žena převezme jím požadovaný postoj. Roli Vandy skvěle ztělesnila Markéta Haroková, nejprve poslušná, i když přídržlá vykonavatelka role zkoušené hry, postupně se promění v aktivní, s rozkoší trestající muže, bije jej a svazuje. Při tomto procesu plynule přechází z vulgárního projevu do divadelně noblesního, napřed se svůdně svléká a pak si obléká šálu symbolizující kožich a obouvá vysoké boty. Naopak Lukáš Melník jako introvertní intelektuál se z režiséra Thomase, pokyny řídícího herečku, promění v pasivního muže ve starém fraku a pak ve sluhu v livreji, ženu obléká a obouvá a nachází tak nejvyšší rozkoš - až do chvíle, kdy už je na jakoukoli reakci pozdě...

Drama VENUŠE V KOŽICHU odhaluje, jaká se v takové nebezpečné smyslné hře mezi mužem a ženou skrývá energie. I ten, kdo zná film, bude překvapen intenzitou prožitku, jakým ze scény proudí souhra silné a energické ženy v suverénním podání Markéty Harokové s masochistickým mužem ztělesněným Lukášem Melníkem naopak s nerozhodnou měkkostí. Potvrzuje se totiž, že

hra napsaná pro divadlo je na něm přesvědčivější než ve filmové adaptaci, v níž se vytrácí bezprostřednost divadelního projevu. V sevřeném tvaru zprostředkovaném režisérem Jiřím Pokorným a s dokonalou souhrou obou herců tak vznikla strhující inscenace.